

Spitzen, was niet te bereiken (hij was naar de Achterhoek verhuisd); hetzelfde gold voor de in '40 door Seyss-Inquart ontslagen secretaris-generaal van onderwijs, kunsten en wetenschappen prof. van Poelje (hij was in zijn buitenhuisje aan een van de Reeuwijkse plassen gaan wonen en op Dolle Dinsdag eigener beweging naar Den Haag gefietst, maar dat wisten de Vertrouwensmannen niet) – als zijn vervanger werd mr. Reinink aangewezen die in '40 van Poelje's ambt enige maanden had voortgezet. Sociale Zaken werd toebedeeld aan mr. Scholtens die in de zomer van '40 zijn functie had neergelegd. Voor Economische Zaken (d.w.z. de twee departementen van handel en nijverheid en van landbouw, visserij en voedselvoorziening) vonden de Vertrouwensmannen op die dinsdagmiddag nog geen oplossing. Als 'spilpunten' (aldus Bosch)¹ zagen zij Financiën, Justitie en Binnenlandse Zaken. Voor Financiën vroegen zij een der hoofdamttenaren, mr. H. Albarda, voor Justitie mr. Tenkink, de secretaris-generaal die in maart '41 was afgetreden, maar Binnenlandse Zaken? Na het onderduiken van Frederiks was dr. M. J. Prinsen diens functie gaan waarnemen – de Vertrouwensmannen wisten evenwel dat Prinsen, als een van Frederiks' naaste adviseurs, zijn reputatie had geschaad en zij besloten derhalve, de leiding van Binnenlandse Zaken voorlopig aan mr. L. A. Kesper, de gewezen griffier van de Tweede Kamer, op te dragen, met wie het 'eerste' Nationaal Comité (de groep die in de eerste dagen van april '43 was gearresteerd) al in '42 en '43 contact had onderhouden – een contact dat het Nationaal Comité van Verzet (de groep-Neher) tot in '44 had voortgezet. Prinsen en Kesper werden naar de kamer van mr. de Lint ontboden; toen Prinsen daar te horen kreeg dat hij plaats moest maken voor Kesper, maakte hij, aldus Bosch, 'een heel erge scène'² – hij vond het een schande dat men hem passeerde. De Vertrouwensmannen hielden voet bij stuk en Prinsen trok zich ziedend terug.

Zo was aan het einde van Dolle Dinsdag de voorlopige bezetting althans van de belangrijkste departementen geregeld. Wat de Vertrouwensmannen nadien hebben verricht, moet als één geheel worden beschouwd – wij zullen het in deel 10b weergeven.

Wat die 5de september betreft, voegen wij nog toe dat prof. Oranje op die dag samen met een employé van de NCRV die het gelijkgeschakelde radiobedrijf vaarwel had gezegd, uit Amsterdam naar Hilversum fietste 'in de vaste overtuiging dat wij', aldus die employé, 'niets anders te doen hadden dan de omroep over te nemen'³, en dat in de namiddag

¹ A.v. ² Getuige L. H. N. Bosch van Rosenthal, *Eng.*, dl. V c, p. 357. ³ Getuige J. de Jong Czn, a.v., p. 771.